

בעזהש"ת

קונטרס

גברות קודש

דברי אלקים חיים ושיחות קודש
שזכינו לשמוע מפ"ק
כ"ק מרן אדמו"ר זצוקללה"ה

פרשת וישלח

גליון תעא - תשע"ו

"...וכמו"כ חזקש מכל אלו

הלומדים דברי תורה שלי

שיזכרו אותי לטובה ויכוונו

בשעת הלימוד לעילוי

נשמתי בחסד ורחמים"

(מתוך הצוואה הקדושה)

התודה והברכה לידידנו הנכבדים התורמים בקביעות בעין יפה להוצאת הקונטרסים

<p>הנה"ח יצחק וויינר הי"ו בעל גמ"ח ומרפאת "שיבה טובה" ויזניץ</p>	<p>הרה"ג חיים בעק שליט"א לע"נ אמו מרת חנה לאה ע"ה בהרה"צ ר' ישראל אריה זצ"ל אדמו"ר מפרעמישלאן לונדון נלב"ע כ"ב טבת תשע"ד</p>	<p>הנה"ח יחזקאל שדגא כהן הי"ו הנה"ח רפאל שטיין הי"ו בעלי מאפיית ויזניץ "היימישע חלות"</p>	<p>הנה"ח ישראל ד.ג. שטרן הי"ו הנה"ח זאב מנחם ברוס הי"ו בעלי "אולמי הכתר" ויזניץ</p>
<p>הרה"ח נח הייגר הי"ו לע"נ אביו הרה"ח אריה לייב ז"ל ב"ר שלום פרידל ז"ל נלב"ע כ"ד שבט תשס"ח</p>	<p>לע"נ הרה"ח לוי ב"ר משה ז"ל נלב"ע כ"א מנחם אב תשס"ה זוגתו מרת פערל ב"ר שלמה ע"ה נלב"ע ב' ניסן תשס"ז</p>	<p>לע"נ הרה"ח אברהם ב"ר ישראל שמעון ז"ל נלב"ע י"ג תמוז תש"מ זוגתו מרת גאלדא ב"ר מתתיהו ע"ה נלב"ע י"ט תשרי תשנ"ט</p>	

<p>לע"נ הרבנית הצדקנית בגו"ק מרת מרגלית ע"ה בת הרה"ק רבי זאב מרחמיסטריווקא זי"ע א"ח כ"ק מרן אדמו"ר בעל ה'אמרי חיים' זי"ע</p>	<p>התודה והברכה להנהלת 'איגוד מוסדות ויזניץ' בארה"ק על הסיוע לאיתור והקצאת משאבים</p>	<p>לע"נ כ"ק מרן אדמו"ר הרה"ק בעל ה'אמרי ברוך' זיעו עכ"א כ' כסלו תרנ"ג</p>
<p>הרה"ח נתן זאב גרמיזא הי"ו הרה"ח שלמה גרמיזא הי"ו לע"נ אביהם הרה"ח אליהו חיים דב ב"ר אליעזר יעקב ז"ל</p>	<p>הרה"ח ניסן צבי וויינר הי"ו לע"נ הרה"צ ר' דוד יהודה (לייב) ב"ר אשר זצ"ל נלב"ע ט"ז כסלו תש"ס - ללא זש"ק</p>	<p>משפחת וורטהיימר הי"ו לע"נ אביהם הרה"ח מרדכי עזריה ב"ר יהושע ז"ל</p>
<p>הר"ר בנימין זאב שטראוס הי"ו לע"נ אמו מרת יפה מרים ע"ה ב"ר מאיר שיבלחט"א</p>	<p>הרה"ח אליעזר צוויבל הי"ו לע"נ אביו הרה"ח יוסף ב"ר יעקב אשר ז"ל</p>	<p>הרה"ג אליעזר מאירוביץ שליט"א לע"נ אביו הרה"ח אברהם חיים ב"ר עזרא ז"ל</p>
<p>הרה"ג ברוך גפנר שליט"א הרה"ג יוסף שוק שליט"א לרגל שמחת נישואי צאצאיהם למז"ט ובשעטומ"צ</p>		<p>הרה"ח יצחק זיידה הי"ו הרה"ח דוד אריה אוביץ הי"ו לרגל שמחת נישואי צאצאיהם למז"ט ובשעטומ"צ</p>
<p>הר"ר אלתר יעקב (בר"י ברב"מ) ויזל הי"ו לרגל שמחת הולדת הבן למז"ט ובשעטומ"צ</p>	<p>הרה"ח שמואל (ברח"ש) שטרן הי"ו לרגל שמחת נישואי הבן הבה"ח החתן מאיר הי"ו למז"ט ובשעטומ"צ</p>	

ברכת מזל טוב

להאי גברא יקירא, רב חסד ומרבה להיטיב לכלל ולפרט
העומד לימין פעולות הועד בכל עת ועונה

הרה"ח מוהר"ר נח הייגר הי"ו
לרגל השמחות השרויות במעונו
שמחת נישואי הבת תח"י עב"ג

ושמחת היכנס הבן הב' יעקב ני"ו לעול התורה והמצוות
למז"ט ובשעטומ"צ

יה"ר שירוה מכל יו"ח שפע תענוג ונחת דקדושה
מתוך סייעתא דשמיא בריות גופא ונהורא מעליא אכי"ר
כעתירת וברכת הנהלת הועד

יו"ל ע"י

הועד להוצאת דברי אלקים חיים

מכ"ק מרן אדמו"ר זצוקללה"ה

שיכון ויזניץ ת.ד. 4009 בני ברק טלפקס: 03-6749736

© כל הזכויות שמורות

לתרומות והנצחות ניתן לפנות

למשרדי הוועד או לפל' 054-8425796 עד יום ד' בצהריים

נדפס באישור 'ועדת הוצאה לאור' שע"י בד"ץ דקהלתנו הק'

דברי אלקים חיים

ליל שב"ק וישלח תשל"ג

ובזה י"ל הצילני נח מיד אחי מיד
 עשו, רצש"ע עזרני להסיר שטן
 מלפנינו, הצילני מידי עשו השונא
 האמיתי המראה פנים כאח ורע
 כשעומד עדיין מלפני ומנסה צפיתוייו
 להפילני ברשתו, ולא עוד אלא
 שלפעמים מראה גם על עצירה שהיא
 מנוה, ורריכים סייעתא דשמיא לדעת
 נכון להבחין אם היא צחמת מנוה או
 ח"ו עצירה, וכידוע פירוש הצעש"ט
 הק' זי"ע צדצרי הגמרא (שבת עה.)
 שוחט משום מאי חייב רב אמר משום
 נוצע, וצחוס' (ד"ה שוחט) אשוחט
 דעלמא קאי, אשר הכוונה ע"פ דאיתא
 בגמ' (סוכה נב.) לעתיד לבוא מציא
 הקצ"ה ליצר הרע ושוחטו צפני
 הנדיקים, ולז"א שוחט משום מאי חייב,
 הרי היצה"ר עושה רצון קונו שצראו
 לפתות בני אדם, ומדוע חייב מיתה,
 ואמר רב משום נוצע, ר"ל כלום ניתן
 לו רשות להסית לעצירה, אצל להיות
 נוצע את העצירה ולפתות האדם אשר
 למנוה יחשב, על זה לא נצטוו, ולכן
 לעתיד ישחטו הקצ"ה ליצר הרע. וע"ז
 צריכים תפלה בתחנונים שלא נטעה

הצילני נח מיד אחי מיד עשו כי
 ירא אנכי אתו פן יבוא והכני אם על
 בניס (לב, יב). הישועות יעקב (או"ח
 סימן כד סק"ג) מפרש התפלה שאנו
 מתפללים והסר שטן מלפנינו ומאחרינו,
 כי מדרכו של עולם כשאדם מומין
 רעיו ואוהציו למשתה ושמחה, הריהו
 מתאמץ לקדם לפנייהם להראותם את
 אשר הכין להם, שונה הדבר כאשר
 לוקחים אדם שנתחייב מאסר או
 הריגה, הרי זה המציאו מוצילו
 להמתחייב מלפניו, והוא הולך אחריו
 לשמור עליו שלא יצת, חז"ל (ב"ב טו.)
 אומרים על השטן יורד ומסית עולה
 ומקטרג, הנה כשמסית ומפתה לאדם
 הולך הוא לפניו, ר"ל מראה לו פנים
 שוחקות כאילו אוהבו ומבקש טובתו,
 ושוב כאשר הכשילו צחטא הולך מאחוריו
 והאדם כשצוי ואסור צידו, מקטרג עליו
 ודורש רעתו, וזהו הצקשה והסר שטן
 כשהוא עדיין מלפנינו, מנסה לפתות
 מה טוב ונעים יהא לנו כאשר נשמע
 בקולו, ואז ממילא סר גם מאחרינו,
 שוב לא נהיה אסורים צידו, לא יהא לו
 צמה לקטרג.

ח"ו, כ"י י'רא' א'נכ"י א'תו' ר"ת
 גימ' ל"ב, וס"ת מספר כ"ז כמספר
 אותיות התורה עם אותיות מנפ"ך,
 מזה הנני מפחד על אשר נותן בלבי
 לחשוב על פיתוייו שזו דרך התורה,
 וציות תגדל הפחד והכאב פן יבוא
 והכני אס על בניס, ר"ל פן יכשילני
 ומזה תבא הכאה כביכול לשכינה
 הקדושה המסככת על צנייה, כי בזמן
 שאיש ישראל חוטא השכינה הקדושה
 קובלת ומנטערת, מושלכת בעפר
 ומאריכין גלותה, ולזה אתחנן אל ה'
 הצילני נא מידי לבל יטעני עשו היצר
 הרע, ואדע על נכון מה לקרב ומה
 לרחק.

ומרמז הכתוב אשר העצות לינצל
 משקרי היצר הן צכח האור הגנוז
 בתורה, המאיר דרך ונתיב הישר לדעת
 על נכון מה חוצתו בעולמו, מה מצוה
 ומה היא עצירה, וכן מסירות נפש
 להשי"ת סגולה נפלאה להצריח את
 היצר, צנרות חנוכה מתנוצץ אור הגנוז
 בתורה (ע' צני"ש כסלו טבת מאמר צ'
 צארוכה), וכאשר ימי החנוכה ממשמשין
 וצאין, צריכים להתכוון לימים אלה

למען ניאות לאורן, ה'צילני נ'א מ'יד
 א'חי ר"ת עה"כ גימ' הר"ת נ'ר
 מ'צוה ו'תורה א'ור (משלי ו, כג), ע"י
 נר מצוה דחנוכה זוכים לאור הגנוז
 בתורה, להאיר עיני האדם בהכרה
 צרורה מהו צאמת רצון קונו, הצילני'
 נא' ס"ת כר"ת י'ראה א'הבה, ועה"א
 גימ' אח"ד, רומז לקבלת מסירות נפש
 בפסוק שמע ישראל וגו' אחד, קבלה
 איתנה למסור עצמו בכל לבו נפשו
 ומאדו להשי"ת, וצוה יחשב כאילו מסר
 עצמו בפועל (זח"ג קכא.), ואז היצר
 הדובר שקר לא יכון לנגד עיניו, לא
 יוכל לו כלל וכלל, וינצל מיד עשו
 הנראה לו כאח.

ובאשר נתקן מעשינו יתגלה אורו
 של משיח בהתקרב יחוד הקדוש קוב"ה
 ושכינתיה, נ'א מ'יד א'חי ר"ת גימ'
 הוי"ה אדנ"י, אשר לעתיד יהיה היחוד
 יהי"ה אדנ"י כמספר הר"ת ה'צילני
 נ'א מ'יד, כאשר נינצל מידי היצר
 בצכות אור התורה וכה מסירות נפש
 יבוא הגואל לך לגאלנו צמהרה צימינו
 אמן.

שיחת קודש בקידושא רבא

שב"ק וישלח תשמ"ז

האיך שאני מתנהג ומחנך את צאצאי, כך גם אתה אינך מוצא חן בעיני בהליכותיך ובהתנהגותך, וממילא שנינו שוים באותה מדה, על כן לך נא אתה הלאה בדרכך הנלוזה, והנח לי להתנהג כרצוני, לילך בדרך הסלולה, בדרך היראה והחסידות.

על האדם להעריך את עצמו, להתבונן בתכלית ומטרת חייו ולהסיק החלטה נחושה שאינו חפץ לחקות את אנשי הרחוב, מה הם ומה חייהם, הלא הכל הבל, ולמה זה יחפוץ למצוא חן בעיני אנשי הבל. ישנם אנשים המדמים בעצמם שהם מוכרחים למצוא חן בעיני קלי הדעת, ולשם כך הם מתלבשים כפי המאדעס שזה עתה יצאו חדשים לבקרים, ברם תמיהני מדוע זה יחפצו למצוא חן בעיני ההמון, אנשי הרחוב, ולא עלתה על דעתם לחפוף למצוא חן בעיני היראים את ה', הם אינם רוצים ללמוד מאיתנו מהו דרך החיים האמיתי, ומדוע זה נצטרך

עם לבן גרתי (לב, ד). ותרי"ג מצות שמרתי ולא למדתי ממעשיו הרעים (רש"י). לכאורה יפלא, וכי זו רבותא ליעקב אבינו בחיר שבאבות שלא למד ממעשיו הרעים של לבן הרשע. וי"ל שהכוונה היא, 'ולא' - למדתי ממעשיו הרעים, כלומר שבהתבוננו במעשיו הרעים והנפסדים של לבן, אשר כולם הם הבל ורעות רוח, מזה גופא למד לסרב לפיתויי היצר הרע ולומר 'לא', איני חפץ בחיים כאלו, חיים שאינם חיים. ול"א גימ' הב"ל, יעקב אבינו לקח לעצמו מוסר השכל מהליכותיו של לבן הרשע היאך להתרחק מהבלי העוה"ז.

יסוד מוסד בחיי האדם הוא, שלא להתפעל מזולתו, לא יחפוץ למצוא חן בעיני אנשי ההבל, בעזות דקדושה יפטיר לעומתם: הניחו לי, איני חפץ להתדמות לכם, טרעט זיך אָפּ פּון מיר, לאהז מיך מנוחה, איך גיפעל נישט פאר דיר, און די געפעלסטט אויך נישט פאר מיר, כשם שאיני מוצא חן בעיניך

לישא חן בעיניהם וללמוד מדרכיהם.
 אמרתי פעם [בצחות] למאן-דהו
 שכל הליכותיו והתנהגותו היו למצוא
 חן בעיני אנשי הרחוב: באם הנך חפץ
 למצוא חן בעיני אחרים, מדוע זה לא
 תחפוץ למצוא חן גם בעיני, געפעל
 מיר אויך, הרי גם לי יש זכות אבות,
 איך האב אויך געהאט א שיינעם
 טאטע, א שיינעם זיידע, אנשי מעלה,
 ומדוע זה לא תרצה להתנהג באופן כזה
 שימצא חן בעיני?! למה אינך שומע
 בקולי לחנך את צאצאיך במקומות
 הגונים כדי למצוא חן בעיני?! וכבר היה
 מעשה באחד שרצה לספח את בנו
 לבתי חינוך המחנכים את תלמידיהם
 בדרך התורה משולב ביראת ה' טהורה
 וחסידות, ברם בספרו זאת לשכניו
 ומכיריו הניאוהו הם מלהוציא את
 מחשבתו הטובה לפועל באמתלא,
 שהמקום הלזה אינו ראוי עבור בנו,
 ומוטב לו שישלחו להתחנך במקומות
 אחרים הרחוקים מיראת ה'. הלה, בגין
 פחדו מה יאמרו הבריות ובחפצו
 למצוא חן בעיני שכניו ומכיריו, שמע
 בקולם ועשה כעצתם. דא עקא,
 שכעבור מספר שנים והנער הזה גדל
 והיה לאיש, נוכח הלה לראות את

המשגה אשר עשה, לא אל הנער הזה
 ייחל, כי רוב צער ומרורים השביעהו,
 במצוקתו נחפז להיכנס אלי לשפוך את
 מר לבבו, וזעק מרה: רבי הושיעני,
 בידיש נחת הנני חפץ. אך מה מאד
 היה דוה לבי בראותי את צערו ועגמת
 נפשו, כי אז כבר לא יכולתי לעזור לו,
 כבר לא היה אפשר להחזיר את הגלגל
 אחורנית. ואילו היה בא אלי כשהילד
 היה בגיל חינוך להתייעץ עמי להיכן
 יספחהו, הייתי יכול ליעצו עצה הגונה
 היכן הוא המקום הנכון והראוי עבורו,
 שיש תקוה שיגדל שם ירא ה', עמוס
 בתורה ובמדות טובות, אשר כל רואיו
 יכירוהו כי זרע ברך ה' הוא, ורוב נחת
 ושמחה ינחיל את הוריו, אולם כאשר
 כבר הושרש יצרו בקרבו מקטנותו,
 קשה מאד לשרש אחריו ולעוקרו.

האדם מושפע מאד מחבריו, יחפוץ
 להתדמות אליהם, להתנהג כמותם
 ולילך בדרכיהם, אשר על כן נדרש
 לשים עינא פקיא עם מי מתרועעים
 צאצאיו, למען לא יתחברו ח"ו עם
 חברים שאינם הגונים וילמדו
 ממעשיהם, וזאת היתה תשובתי
 למאן-דהו ששאלני על הנחיצות לגדל
 זקן ולילך במלבושי חסידים, וכך שאל:

לאדוני למצוא חן בעיניך, ולהלן אמר לעשו, 'למה זה אמצא חן בעיני אדוני', אלא שבתחילה ביקש למצוא חן בעיני עשו שלא ילחם נגדו, אכן בראותו שעשו רוצה להתחבא עמו, מיד אמר: למה זה אמצא חן בעיניך, לשם מה אני צריך זאת, הלא זה רק יכול להזיק, ע"כ.

ומרובה מדה טובה, ההתחברות עם יראי ה' תועלתה מרובה מאד, כי מהם ילמד ויחפוץ לילך בדרכם, המה יסייעוהו לעלות במעלות עבודת ה', במסילה העולה בית קל, ובהתאספו עמם יטכסו יחד עצות כיצד לעבוד את ה' וכיצד לחנך את צאצאיהם בדרך הישרה, זיך אדורך שמועסן וואו האלט מען אויף דער וועלט, האדם בהיותו בדד לנפשו נדמה לו שאין בו מתום, שלם הוא בכל ולא עולתה בו, ברם כאשר יתוועד עם יהודים יראים ושלמים יווכח אז שעדיין רבה העבודה לפניו, ויתעורר לבקש לעבוד את ה' באמת ובתמים, לקנות שלימות האמיתית, חיים הנצחיים.

וכי אין יכולים להיות ערליכער יוד, ירא שמים, מבלעדי זה. נומיתי לו: אינני אומר שלא יתכן להיות ערליכער יוד בחסרון והעדר הדברים הללו, ברם אלו הם דברים העושים תריס ומגן, הרחקה והבדלה, שלא להתרועע עם אלו שיכולים ח"ו להזיק ולקלקל את יראת ה' הטהורה. לבוש חסידי מבדיל בין מי שלובשם לבין אנשי ההבל, שלא יהא לו עמם שיח ושיג. זאת גם אמרתי למי שהתפאר בפני שבנו יודע כמה וכמה שפות על בוריין, סחתי לו: מוטב היה אם לא היה יודע את כל שפת הגויים הללו, כדי שלא יהא לו קשר עם הגויים, שלא ימצא חן בעיניהם, כמובא מא"א הק' זי"ע לפרש הפסוק (לג, טו) 'למה זה אמצא חן בעיני אדוני', וואס טויג מיר דאס, למצוא חן בעיני עשו, ע"כ, מוטב שלא יהא לי נשיאות חן בעיני אנשים הללו, כי בהתחברו עמם יקרו אונתו מיראת ה' השוכנת בו, ובזה מפרש א"א הק' מה שבתחלת הפרשה אמר יעקב אבינו למלאכים לומר לעשו (לב, ו) 'ואשלחה להגיד

משולחן גבוה

פנינים יקרים בחובת ההתרחקות מצבירת חובות וממותרות

-ב-

ודי זהב

ה'אור החיים' הק' כתב לרמז בכתוב שבריש פרשת דברים שמרמז לתשע מידות היסודיות לעובד ה', והאחרונה שבהן נרמזת בתיבות **ודי זהב**, היינו אשר לכל המידות הקודמות אין קיום לולא מידת **ההסתפקות במועט, לומר די לזהב**, מדת ההסתפקות מהווה מנעול ושמירה מעולה על כל ענייני עבודת ה'.

נכנס אלי אברך ואמר לי: ראשי בל עמי, כי הנני בעל חוב, רובצים עלי חובות של עשרת אלפים דולר, וכאשר נכנס אני לבית המדרש, במקום ללמוד או להתפלל, מחפש אני אצל מי אוכל לקבל הלוואה לחודש, ולמחרת ניגש אני לשני, מחרתיים לשלישי, וכך אין מוחי פנוי לשום דבר אחר. הוא אשר אמרתי, שה'ודי זהב', מבטל ומפסיק את כל ענייני עבודת ה'.

פועל אדם ישלם לו

והאמת היא שניתן להימנע

כי יהיה להם דבר בא אלי

ישנם אברכים השקועים בחובות וראשם ולבם בל עמם. אין כוונתי לחובות של מליון דולר, אלא אפילו בחובות של כמה אלפים בלבד, דעתם כבר אינה מיושבת עליהם, אבל אם היו באים להתייעץ עמי מקודם, האם כדאי להוציא כספים למטרות אלו, היו חוסכים את כל עגמת הנפש, **כאב לבנוי** הייתי מייעצם ועוזר להם גם בגשמיות, בכדי שלא יכנסו לסבך החובות. הלא הדברים הגשמיים מפריעים גם לרוחניות, אם רובץ על האדם אפילו חוב קטן, כבר אין לו יישוב הדעת, **ולמה צריך להיות מצב כזה, שאברכים שעדיין אינם משיאים ילדיהם, כבר שקועים ומסובכים בחובות?** לפיכך יבואו נא להתייעץ היאך לא להכניס את עצמם לענין שעתיד לגרום להם עגמת נפש, כשלבסוף זה מפריע גם לרוחניות.

(לאברכי אנ"ש, מוצש"ק ויקהל תשנ"ד)

פחות נעים, הדירה אמנם תהיה רחבה לאחר הבניה, אבל הראש יהיה צר, מוטרד מדאגות וטירדות, המוח יהיה לחוץ, מהמשא המוטל עליו בשל החובות הרבים.

ואותו אברך הרי רוצה להיות אמין ודייקן, ולשלם בזמן, ולפיכך צריך הוא ללוות פעמים נוספות, ואם לא מצא מי שילוה לו ואינו מחזיר הלוואות, הלא לא ילוו לו יותר, ויהיה כבר שבור לחלוטין, **ראש צר ולחוץ - גרוע הרבה יותר מדירה צרה!** פעמים רבות מהרהר אני כאשר זוכה יהודי לילדים, והם בריאים, ובני ביתו בריאים, וגם הוא ב"ה בריא - **צריך הוא לתת בכל רגע שבה והודיה לשמו יתברך,** כי מאידך לדאבוננו הרב ישנם אנשים - שהבורא עולם יתמלא עליהם רחמים - שלא זכו לילדים, עבורם **הדירה מרווחת, אבל הם אינם יודעים מה לעשות בה,** ואם יבואו לאחד מהם ויאמרו לו: האם תסכים שבורא כל העולמים יברך אותך בילדים לרוב, אבל תמורת זאת תיאלץ להתגורר בדירה צפופה ומצומצמת - 'הלואי!' יענה הלה בשמחה רבה, מסכים ומעדיף אנכי לזכות בילדים ולדור בדירה צרה,

מלשקוע בחובות, ופעמים רבות מביא זאת האדם על עצמו, והרי זה בבחינת מה שפירש בספה"ק **'דגל מחנה אפרים'** את הפסוק (דברים כח, ב) **'ובאו עליך כל הברכות האלה והשיגוך'** דלכאורה יש לתמוה, שהיה ראוי לומר שהאדם ישיג את הברכות, ולא שהברכות ישיגו אותו. אך הענין הוא כי לפעמים **אדם בורח מן הטוב מחמת קוצר דעתו,** כיון שאינו יודע שהוא טוב. הקב"ה משפיע לאדם חסד וברכה, והוא אינו נוטלם. וזהו שאומר הפסוק **'ובאו עליך כל הברכות האלה,'** ואפילו לא תקח אותם, ותברח מהן - **'והשיגוך,'** הברכות ישיגוך מעצמן.

מרחיבין דעתו של אדם

כאשר בא אלי אברך ואומר שדירתו נעשית צרה מהכיל את כל משפחתו הגדולה, בלעה"ר, והוא רוצה להרחיב את הדירה, שואל אני אותו: האם תיאלץ ללוות כספים לשם כך, בלי או עם ריבית. עונה הוא לי: **'ודאי אצטרך ללוות מפה ומשם כדי לשלם את הבנייה.'** ברם בואו נחשב, כאשר הדירה צרה וצפופה, ודאי אין זה נעים וקל, אבל **שהראש והמוח יהיה צר ודחוס, זה עוד**

שלא היתה הרחבות והנוחות שבימינו, אני מספר לכם על דברים שחוויתי בעצמי, גם אני גרתי בוילחוביץ תקופה מסוימת.

ואילו כיום, לו יציעו לאברך דירה כזאת, יתכן שאפילו לא יסכים לקחתה, ובעצם הנני מבין אותו, כי דור זה התרגל כבר אחרת לכל. **אמנם צריך לדעת שכל זה הם חסדים ורחמים מהבורא כל העולמים, ולא לברוח מחסדים אלה** - 'ובאו עליך כל הברכות האלה, והשיגוך', זיי פריילעך, זיי לוסטיג, זיי לעבעדיג, ולא תיכנס לעול של חובות, עד כמה שאפשר. אמרתי פעם לאברך, אם אצלך זו היא שאלה של 'לחם לאכול ובגד ללבוש', חלילה וחס, מוכן ומזומן אני לעזור בעזרה שי"ת, אבל אם רצונך להיכנס לחובות בגין **עניי נוחיות ומותרות** - **זאת אל תעשה.**

לא תחמוד

והסיבה שאין מסתפקים במה שיש, היא מפני **שלמשנהו יש יותר**, כל החיים סובבים סביב מה שרואה אצל השני, ומאחר שלחבירו יש כך וכך, גם הוא רוצה, ואם אין לו הולך ולווה, ואז מסתבך הוא בחובות. כל

יותר מאשר שתהיה לי דירה מרווחת אך ללא ילדים. ועתה, כאשר עוזר הקב"ה ליהודי ונתן לו לעכטיגע קינדער, והוא שואב מהם תענוג ונחת, צריך הוא שישמח ויודה על כך להשי"ת, ויאמר: הדירה אמנם קטנה מעט, אבל אין בכך כלום, העיקר שיש לי ב"ה ילדים טובים ויקרים, **את הטובה שנותן השי"ת צריכים ליטול בשמחה רבה ועצומה.**

(לאברכי אנ"ש, מוצש"ק וארא תשנ"ה)

זקיניך ויאמרו לך

...אמנם זאת יש להמליץ על בני דור זה, שאינם רגילים לחיי צער ודוחק ולא עבר עליהם מה שעברו המבוגרים מהם לפני ארבעים וחמשים שנה. אין לכם מושג כלל אין חיו במארמוש, כיצד נראו שם הדירות, לא בוילחוביץ ולא בנערעסניצע זרמו חשמל בבתים, ובלילות האירו במנורות לילה, כל סידורי נוחיות לא היו קיימים, מי ברז לא היו, אלא מילאו מים במיכל פח וממנו לקחו מים, ובכל זאת צמחו שם ערליכע יודען, עובדי ה', גדולי תורה אשר התיישבו בלילות החורף ללמוד לאור מנורת הלילה, ולמדו שבע שמונה שעות ברציפות, למרות

בדחילו ורחימו? החובות גורמים לו לחיות חיים שאינם ראויים, מלאי טירדה. בעל חוב חייב אינם חיים. 'ודי זהב', צריכים לומר אחת ולתמיד, די, אני מאושר שהבורא ב"ה זיכני בילדים, יש לי ברוך ה' מה לאכול, היכן לגור, ועל כך מהלל ומשבח אני את הבורא יתברך, מתבונן אני ורואה שאחרים לצערנו לא זכו לזה, הלב נקרע מצער עליהם, רק בורא כל העולמים יכול להושיע אותם, **אבל אני אהיה בשמחה על החסדים שעשה ה' עמדי.**

וכאשר ימדוד כל אברך את עצמו מהם יכולותיו, ולא יצרוך יותר מכך שוב לא ייכנס לחובות, ויוכל להכניס בלבו את **כח השמחה**, וממילא נעשה כל ביתו כבית אחר, כי כאשר ראשו פנוי מחובות **אזי דיבורו עם הבריות שונה, הוא אינו מתוח ומרוגז על בני הבית, הוא שרוי בשמחה תמיד, שהרי השמחה צריכה שתשרור תמיד בבית האיש הישראלי, שמחה והרחבת הדעת, והרחבת הדעת פירושה בלא חובות, שאם לא כן, לא יכולה להיות הרחבת הדעת.**

(לאברכי אנ"ש, מוצש"ק וארא תשנ"ה)

אדם צריך להכיר את עצמו ואת דרך חייו. צריך הוא לדעת, שאם הלה עשיר והוא לא, ממילא אינו יכול לחקותו. התבוננו היטב בדבר, ותראו שכל הענינים הללו באים מכך שמנסים לחקות את הזולת בזמן שאין היכולת לכך, **האדם צריך לחשב כמה הן הכנסותיו וכמה הוצאותיו**, ומוכרח הוא להביא בחשבון זה כנגד זה, ולדעת עד היכן מגיעה יכולתו.

השמח בחלקו

כבר פירשתי פעם את דברי הזוה"ק (ויקרא כג:) **'אורייתא קא מודעא ליה חוביה'**, שכאשר מתיישב האדם ללמוד תורה, אזי נזכר הוא בכל חובותיו, בשבוע הבא אני צריך להחזיר כך וכך, בשבוע הבא אחריו עלי להחזיר חוב אחר, וכך הלאה. הוא לוח מהכא ומהתם עד שאינו יודע מה נעשה איתו, ואיך יוכל במצב כזה להתפלל בכוונת הלב וללמוד בעמקות המחשבה. הלא צריכים להשקיע את כל המוח בלימוד התורה בעמקות, אך כיצד אפשר לעשות זאת כאשר האדם הוא בעל חוב? כיצד יכול הוא לקיים מצוה

ובכתבי הקודש נאמר

מכתבי קודש
ובהם הדרכות ישרות ולקה טוב

השתדלות לסידור פרנסה, ומענין תלמידי הישיבה וסדרי הלימוד

ב"ה

י"א אייר

שלו' וכט"ס לכבוד ידיד נפשי עוז
הרה"ג המפורסם בהתמדת תורתו
חז"ב טובא, חסיד ועניו וכו'
כש"ת מזה"ר ... שליט"א
אחדשתה"ר

מכתבך היקר קבלתי ושמחתי מאד מהבשורה שנזדמן לך מקום מתאים עבור ביהמ"ד ועבור דירתך, וכתבתי היום מכתב לידידינו ר' ... שיתן לך כפי שהבטחנו לך בעת היותי שמה, ומסתמא יסדר זה, וגם אכתוב עוד אי"ה לידידינו ר' ... ונ"י שהם יקיימו את הבטחתם שהבטיחו לי בעת היותי ב... שהם ישתדלו ביחד עם כל אנ"ש עם כל השתדליות לטובת ענינך ולטובת פרנסתך, וגם אחכה שכ"ק אאמו"ר שליט"א יכתוב מכתב כללי אל כל אנ"ש ב... שיעשו וישתדלו לטובתך, ואקוה שכל זה יעשה אי"ה פירות לטובה ותוכל לברך על המוגמר בשטומ"צ וללמוד תורתו הק' מתוך שמחה ונחת והרחבת הדעת.

מהבחורים הנני ב"ה שבע רצון, ואחכה שיהא להם תכלית בידיעת התורה ובחסידות, וגם ... נ"י, כפי הנראה לע"ע שיתחיל אי"ה ללמוד בהתמדה את התוה"ק ואז ממילא יהא הכל בסדר, מה נשמע ב... בכלל ובפרט, אנו מחכים לישועה, כפי הנראה הוטב המצב אצלנו ובעזהשי"ת יהא לנו מנוחה ונוכל לחנך דורות ישרים מתוך שמחה ונחת.

בישיבה לומדים ב"ה בהתמדה והתחלתי ללמוד עמהם מליחה עם חוות דעת וגם קצת פמ"ג, חוץ מהגמ"ת בבא מציעא, וגם איתוספו ב"ה הרבה ספסלי בישיבה היינו במוסד ילדים, כ"י בלע"ה, השם יעזור סייעתא דשמיא בכל פסיעה.

מנאי ידיך עוז החפץ בטובתך ומחכה לישועה ורחמים

הק' משה יהושע בהה"צ שליט"א

פ"ש מעומק לבבי לכל אנ"ש ידידי ומכירי שיחי' ובפרט לגיסך היקר ... נ"י.

הנ"ל

א. תשט"ו.

תשוח"ת להרב ישראל (ברי"י) הגר שליט"א
שהמציא לנו את המכתב לפרסום לזיכוי הרבים